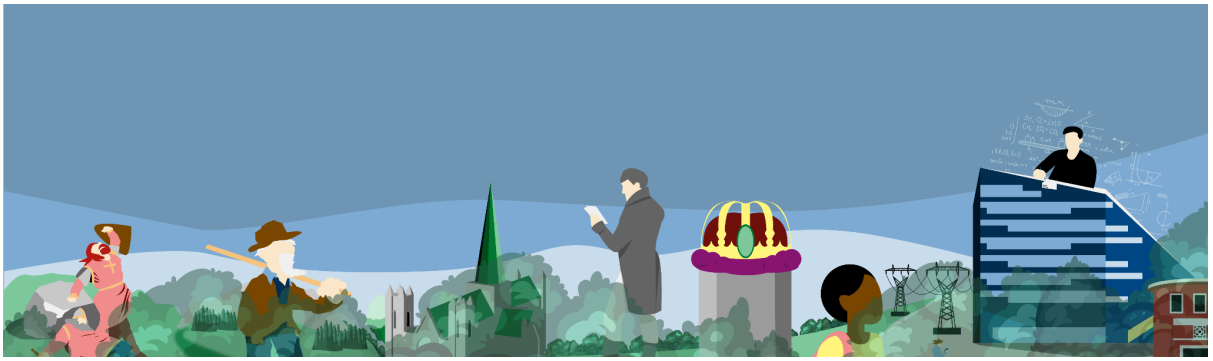
Trondheim kommunes temaplan for Nasjonaljubileet i 2030

Vedtatt av bystyret 18.11.2025 i sak 298/25

1. Bakgrunn

Denne planen viser hvordan Trondheim kommune vil bruke de neste årene på å markere feiringen av Nasjonaljubileet i 2030. Vi framhever at det er tusen år siden kristningen av Norge og vår rolle som historisk by og kirkelig sentrum. Samtidig som vi ser oss tilbake, skal vi peke framover. Vi skal bidra til at 2030-jubileet blir et viktig nasjonalt jubileum som favner bredden i norsk historie og samfunnsliv.

Slaget på Stiklestad i 1030, der Olav Haraldsson falt, markerte et viktig vendepunkt for utviklingen av det norske kongedømmet. Olavs død med helgenkåringen i Nidaros året etter, ble avgjørende for kristningen og den endelige samlingen av Norge. Hendelsene fikk dyptgripende konsekvenser for utviklingen av det som har blitt til det norske demokratiet, rettsstaten og verdiene vi favner om i dag.

Trondheim og Trøndelag skal ha sentrale roller i gjennomføringen av Nasjonaljubileet. Det er nødvendig med et tett samarbeid med resten av landet for å sikre en god jubileumsfeiring. For at vi skal lykkes, blir det avgjørende å involvere innbyggerne. Barn og unges bidrag vil være avgjørende for hvordan jubileet kan sette varige spor.

Trondheim skal markere Norges 2030-jubileum med en rekke arrangementer og tiltak som løfter fram byens historie, samfunnet rundt oss i dag og våre framtidsambisjoner.
Jubileet skal være en feiring av fellesskap, demokrati, mangfold og innovasjon, samtidig som vi synliggjør byens rike kulturarv.

Både det nasjonale jubileet i 1930 og byjubileet i 1997 ble viktige år for byen med tanke på tilhørighet og utvikling av identitet. Nå når VM 2025 er over, ser vi fram mot mulighetene 2030-jubileet byr på. Vi kan mye om å være vertskap for store arrangementer, og erfaringene fra tidligere tar vi med i planleggingen de neste årene fram mot en årelang folkefest i 2030.

Olavsfest er allerede etablert som en nasjonal festival som forvalter arven etter Olav Haraldsson, sentrert om nasjonalhelligdommen Nidarosdomen og Erkebispegården. Det er et mål å fortsatt synliggjøre og styrke Olavsfest som landets fremste arena for verdibaserte

spørsmål fram mot 2030.

Temaplanen er et utgangspunkt for det videre arbeidet med Nasjonaljubileet i Trondheim. Den må videreutvikles og gis mer konkret innhold i samarbeid med aktører både i og utenfor kommunens grenser.

2. Nasjonale, regionale og lokale planer

2.1 Nasjonalt

I 2030 er det tusen år siden slaget på Stiklestad, en av de mest symbolsterke hendelsene i norsk historie. Jubileet har en egen nettside Nasjonaljubileet 2030

Siden 2022 har Barne- og familiedepartementet hatt hovedansvaret for Nasjonaljubileet i 2030, men planleggingen startet mange år før det. Regjeringen har oppnevnt en nasjonal jubileumskomite som ledes av stortingspresidenten, og har siden 2023 bevilget to millioner kroner i året til å dekke sekretariatsoppgaver som er lagt til Museene Arven.

Nasjonaljubileet 2030 er et bredt anlagt samfunnsjubileum med mål om å favne hele landet. Dette gjenspeiles i bredden av samfunnsområder som medvirker, samt en bred tilnærming til aktør- og målgruppetenkning. Et nasjonalt nettverkssamarbeid mellom en rekke steder og aktører bidrar med sin egenart og kompetanse inn i jubileumsarbeidet. Dette er en sentral del av Nasjonaljubileet 2030.

Den nasjonale komiteens offisielle arrangement i jubileumsåret 2030 vil foregå på Stiklestad 29.juli og i Trondheim 30. juli.

Den nasjonale jubileumsplattformen:
Aktørene i jubileumsnettverket er enige om verdigrunnlaget for Nasjonaljubileet i 2030 og har ut fra det formulert fem spørsmål. Hensikten med spørsmålene er å åpne for viktige samtaler og inspirere til programskaping.

FELLESSKAP: Hvordan skaper vi et fellesskap som både tåler og verdsetter ulikhet?
VERDIER: Finnes det et verdigrunnlag som er ufravikelig?
IDENTITET: Hvordan forstår og definerer vi oss selv i møte med andre?
ARV: Hva tar vi med oss fra fortiden og hva leverer vi videre?
FORNYELSE: Hvordan former vi et samfunn i spenningen mellom tradisjon og fornyelse?

Ambisjonen er å skape et jubileum som er inkluderende og samtidsrelevant og å bruke anledningen til et kunnskapsløft knyttet til spørsmålet om hva Norge har vært, hva Norge er, og hva Norge skal og bør være.

Dette uttrykkes gjennom årlige tema i jubileumsstafetten, som startet allerede i 2021:

2021: Kulturmøter og endring
2022: Folkestyre

2023: Ressurser og rikdom
2024: Verdier i lovverket

2025: *Migrasjon og identitet*

2026: *Slekt og samfunn*. Hvilke strukturer har størst betydning for våre liv? Hvilken rolle har familien som samfunnsformende kraft?

2027: *Tilhørighet*. Norge er grunnlagt på territoriet til to folk, og samhandlingen mellom den samiske og den norske befolkningen var sterk i vikingtid og middelalder.

2028: *Fortellinger om Norge*. Hvilke fortellinger inkluderes og utelates når historien om Norge skal skrives? Hvilken rolle spiller historie som samfunnsformende kraft? Hvilken makt ligger i historiefortelling og hvordan forvalte den?

2029: *Folketradisjon*. Hvilken samfunnsrolle spiller tradisjoner? Hva ligger i spennet mellom folketro og religion?

2030: *Fellesskap*. Hva betyr likeverd, likestilling og flerstemthet for et livskraftig demokrati?

2.2 Regionalt

Trøndelag fylkeskommune vil framover bidra til å styrke det regionale arbeidet gjennom koordinering, informasjon og tilskuddsordninger.

Fylkesutvalget vedtok 25.02.2025 i sak 46/25 følgende hovedmål

1. *Trøndelag fylkeskommune skal bidra til at Nasjonaljubileet 2030 skaper et bredt engasjement og inkluderende deltakelse i hele fylket, i tråd med jubileumsplattformen og verdigrunnlaget til Nasjonaljubileet 2030*
2. *Trøndelag fylkeskommune skal bidra til at Nasjonaljubileet 2030 skaper samfunns-, kunnskaps- og næringsutvikling i regionen.*

Fylket ansetter i løpet av 2025 en egen prosjektleder for 2030-jubileet, og har avsatt to millioner kroner per år som skal gå til tilskudd via regionene. Det skal utvikles kriterier for ordningen som er i tråd med jubileets målsetninger.

Nidaros bispedømmeråd har i likhet med den katolske kirken opprettet en egen jubileumskomité som koordinerer bispedømmenes jubileumsaktiviteter.

2.3 Trondheim

Trondheims framskutte posisjon i den nasjonale historien, spesielt knyttet til statusen som erkebispesete og plasseringen av landets nasjonalhelligdom, har vært og er selve hjertet i den norske kristningen og nasjonsbyggingen. Olav Haraldssons død førte til etableringen av Nidarosdomen som et sentralt religiøst og nasjonalt symbol allerede i år 1070. I 1152/53 ble Nidaros erkebispesete ikke bare for fastlands-Norge, men også for Island, Færøyene, Grønland, Orknøyene og Isle of Man. Dette gjorde Trondheim til kirkens administrative

sentrum i landet, med stor politisk og religiøs innflytelse, en unik posisjon som har preget byen i tusen år.

Trondheim kommune har siden 2018 deltatt i samarbeidet om utviklingen av den nasjonale plattformen som jubileet bygger på. Trondheim kommune vil bli synliggjort på Nasjonaljubileet 2030 sin hjemmeside https://nasjonaljubileet2030.no/ som en del av jubileumsnettverket. Trondheim kommune skal synliggjøre samarbeidet med Nasjonaljubileet 2030 på sine nettsider.

Trondheim har også en selvstendig rolle som skal fylles. På samme måte som byjubileet i 1997 involverte hele regionen, vil Trondheim fylle sin rolle som "storebror" i landsdelen.

Trondheim kommune har opprettet en egen nettside for 2030, der innbyggerne vil få oversikt over aktiviteter som planlegges og gjennomføres i Trondheim. I samarbeid med NTNU har Trondheim kommune blant annet laget podkastserien "Trondheim i middelalderen", som gir økt kunnskap om perioden 900-1537.

2.3.1 Trondheimsløftet, Kommuneplanens samfunnsdel (KPS)

Av lokale planer gir kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 *Trondheimsløftet* de tydeligste føringene for innholdet i temaplanen for 2030. Andre relevante planer er omtalt senere i dette kapittelet.

Trondheimsløftet *2020-2032* har *"Sammen skaper vi Trondheim"* som overordnet visjon .

Trondheimsløftet har definert tre samfunnsmål:

1: Trondheim skal ta ansvar for et grønnere og mer sirkulært samfunn
2: Trondheim skal være en mangfoldig by med et sterkt fellesskap
3: Kunnskaps- og teknologihovedstaden Trondheim skal være et kraftsentrum for en bedre verden

Særlig relevante mål i KPS*:*

Delmål 1.3 Alle i Trondheim har et grønt og attraktivt bymiljø

- Vi skal bevare, foredle og formidle Trondheims kulturarv for å skape identitet og tilhørighet

Delmål 2.1 Trondheims innbyggere har god livskvalitet

- Legge til rette for et rikt kunst- og kulturliv
- Sikre tidlig innsats og gi alle barn en god oppvekst med inkluderende fellesskap i barnehage og skole
- fremme velferd og livskvalitet gjennom økt partnerskapsamarbeid mellom kulturliv, næringsliv, tro- og livssynssamfunn, frivillig og ideell sektor
- Legge til rette for opplevelser og deltagelse innen idrett, kunst og kultur for mennesker i alle aldre

Delmål 2.3: Trondheim har et mangfold av bomiljø og møteplasser der alle føler seg velkomne

Sikre en inkluderende by for alle, der bymiljø, bygninger og møteplasser er tilgjengelige og åpne for alle, og støtte initiativer til dette

- Etablere og oppgradere parker, byrom og gater som bidrar til å bringe folk sammen hele året

- Sikre arenaer for idrett, kunst- og kulturliv, tro- og livssyn og ulike former for ombruk- og deleløsninger som skaper fellesskap i lokalmiljøene

Delmål 2.4 : Trondheim er kultur- og frivillighetsbyen, der alle bidrar til gode lokalsamfunn

- Legge til rette for aktiv deltagelse og involvering av innbyggere som ressurs i samfunns- og tjenesteutvikling og frivillig arbeid

Delmål 3.1 :

- Trondheim skal ha et attraktivt næringsmiljø og et internasjonalt ledende kunnskapsmiljø som samarbeider godt.

- Trondheim skal ta rollen som landsdelshovedstad for å gjøre hele regionen mer attraktiv internasjonalt.

- Trondheims posisjon som kunst-, kultur-, idretts-, arrangements- og matby skal styrkes, ved blant annet å legge til rette for samarbeid innen kunnskapsutvikling, produksjon og formidling.

2.3.2. FOLKET, KUNSTEN OG BYEN MOT 2030 (Kommunedelplan for kunst og kultur i Trondheim 2019-2030)

Planens overordnede mål er at *Kunst og kultur skal være en bærende kraft i utviklingen av Trondheim fram mot 2030.*

Planen har tre målområder: Folket, kunsten og byen. Under “BYEN - Kultur som drivkraft” er følgende vedtatt:

1. Kunst og kultur skal være en overordnet del av by- og samfunnsutviklingen
2. Kunst, kultur og kulturarv skal prege Trondheim
3. Trondheim skal ha en sterk posisjon som kulturelt knutepunkt
4. Trondheim skal ha en sentral rolle i det nasjonale tusenårsjubileet i 2030

2.3.3 Andre relevante lokale planer

Handlingsplan for bærekraftig verdiskaping-Trondheim kommune ønsker å styrke næringsarbeidet. Vi skal ta en større og tydeligere rolle i arbeidet med næringsutvikling og bærekraftig verdiskaping, både lokalt og som landsdelshovedstad.
Klimaløftene Trondheim skal være en internasjonal foregangskommune for utvikling av gode klima- og miljøløsninger.
Matstrategien for Trondheim kommune 2022-2030:

1. Trondheim skal innen 2030 ta en nasjonal og internasjonal posisjon som matby med fokus på bærekraftige mat- og drikkeopplevelser i verdensklasse.
2. Trondheim skal fremme matglede, helse og bærekraft gjennom kompetanse og samhandling.

Temaplan, stein saks papir er en plan for sterke barne- og ungdomsfellesskap
Handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2026-2029 (under arbeid) - skal fremme et inkluderende og likeverdig samfunn for alle innbyggere.
Temaplan for frivillighet 2023-2027 handler om kommunens rolle som tilrettelegger for frivilligheten.
Temaplan for Trondheim kulturskole er under arbeid og handler om kulturskolens rolle for læring, danning og barn og unge som medskapere.

2.3.4 Et ideelt aksjeselskap, Trondheim 2030

Bystyret vedtok 30. mai 2024 å opprette et kommunalt eid ideelt aksjeselskap som har til formål å bidra til en vellykket gjennomføring av Nasjonaljubileet i 2030. Selskapet er opprettet for at arbeidet med å skaffe finansiering til gjennomføring av jubileet kan starte. Aksjeselskapet får i oppgave å kartlegge, initiere og koordinere tiltak og satsinger som kan bli del av jubileumsfeiringen. Samtidig skal selskapet arbeide for å skaffe store arrangementer til byen i 2030. Forarbeidet rundt en eventuell søknad til EU om å bli Europeisk kulturhovedstad etter 2033, kan innarbeides i oppgavene som legges til selskapet.

3. STRATEGI FOR TRONDHEIMS FEIRING AV NASJONALJUBILEET I 2030

3.1 Trondheim: tusen år med Olav den hellige og utviklingslyst - ett år med folkefest i 2030!

Gjennom felles innsats og engasjement skal Trondheims 2030-jubileum skape grunnlag for et samfunn som kan møte framtidas utfordringer med styrke og gjennomføringskraft.

Nasjonaljubileet i 2030 skal feires sammen med resten av landet. Mange steder er allerede godt i gang med feiringen av historiske hendelser knyttet til arven etter Olav den hellige og utviklingen av det norske samfunnet. Trondheims helt spesielle rolle i utviklingen av Norge gjør at den nasjonale jubileumsstafetten ender opp i vår by og region. I 2030 forventer vi at søkelysene igjen rettes mot Trondheim og begivenhetene vi skal fylle året med.

Trondheims temaplan springer ut av de nasjonale samarbeidene vi deltar i, og bygger på verdiene i den nasjonale plattformen. Vår historiske arv skaper forventninger, og det gjør også våre ambisjoner om å være teknologi-, kultur- og kirkehovedstad. Kommunens rolle er å engasjere bredt, inspirere og legge til rette for samarbeid som spenner vidt.

3.2 Varige spor for de neste tusen år

Visjonen:

Nasjonaljubileet i 2030 skal bli **et felles samfunnsløft som setter varige spor.**

2030-jubileet skal bidra til å tydeliggjøre hva vi er som fellesskap, men også synliggjøre de historiske brytningene som har skapt det mangfoldige samfunnet vi lever i i dag.
Feiringen i 2030 er et mål i seg selv. Samtidig skal jubileet bidra til å skape varige verdier som legger grunnlaget for et løft for byen også etter 2030.

Temaplanen foreslår fem overordnede mål og tilhørende temaer

Mål

1. **Utvikle Trondheims posisjon som kirkehovedstad og pilegrimsmål**
2. **Styrke byens historiske identitet og betydning**
3. **Styrke fellesskap og dugnadsånd**
4. **Bygge demokratisk motstandskraft og tillit til samfunnet**
5. **Videreutvikle byens internasjonale posisjon**

Tema

- **Den historiske byen:** Forsterke formidlingen av byens historie
- **Pilegrimsbyen:** Styrke Trondheim som kirkehovedstad og pilegrimsmål.
- **Kulturbyen:** Utvikle Trondheim som en ledende kulturby og styrke Olavsfest sin nasjonale posisjon
- **Matkulturbyen:** Fremme bærekraftig matproduksjon og styrke Trondheim og omlandet som en ledende matregion.
- **Teknologi- og kunnskapsbyen:** Forsterke og utvikle Trondheims posisjon innenfor teknologi og vitenskap.

For å nå de overordnede målene foreslås det fem ulike tema med utgangspunkt i byen og landsdelens unike kvaliteter. Temaene er styrker og kjennetegn for oss i dag, men er samtidig solid forankret gjennom tusen år med foredling og utvikling. Temaene viser hvilke ambisjoner vi bør ha for de neste årene som kan knyttes til jubileumsfeiringen.

Det er tema som favner vidt og som kan fylles med innhold vi i dag ikke kjenner omfanget av. Innholdet skapes på grunnlag av kunnskap, interesse og engasjement, og må gjøres sammen med mange og ulike aktører.

Trondheims framskutte posisjon i den nasjonale historien, spesielt knyttet til statusen som kirkelig og historisk maktsentrum, har vært og er selve hjertet i den norske kristningen og nasjonsbyggingen.

Dagens Trondheim gir rom for flere religioner og impulser fra andre steder i verden som bidrar til et bredt kulturelt mangfold. Vi må sikre at minoritetsgrupper som har en historisk tilknytning og betydning for byens utvikling gis en naturlig plass i planlegging og gjennomføring av jubileets aktiviteter.

De foreslåtte temaene er alle forankret i olavstradisjonen, som er kjernen i og danner grunnlaget for Trondheims del av jubileumsfeiringen.

3.3.1 Den historiske byen

Våre røtter i fortida blir drivkraft for framtida

For tusen år siden, i 1030, ble Olav den Hellige gravlagt i Nidaros. Året etter ble han erklært helgen, og byen ble sentrum for kristningen av Norge og et viktig maktsentrum i Norge. Det moderne demokratiet og rettsstaten vi verner om i dag, har røtter tilbake til denne tiden og vår region.

Landets viktigste seremonier, som signinger og kongelige giftermål, finner fortsatt sted i vår nasjonalhelligdom, Nidarosdomen.

Trondheims historie er mer enn helgenkonger og kirkebygg. Her har handel funnet sted siden førkristne tider. Her har makt blitt smidd og knust, flammer herjet og kulturer vokst sammen. Etter bybrannen i 1681 har Cicignons brede gater preget byformingen, men middelalderbyens sjel lever videre i smale veiter og vakre trehus.

Samspillet mellom Nidarosdomen, Erkebispegården, bryggerekkene, trehusbebyggelsen og den pulserende Midtbyen preger byens estetikk; en harmonisk blanding av gammel og ny arkitektur, der moderne linjer møter historiske detaljer. Den jødiske historien i Krambukvartalet er i ferd med å bli bedre kjent, og i dette unike bybildet vokser byen fram med en arv som både beriker og inspirerer.

Fram mot 2030 feirer vi også den samiske arven som en viktig del av Trøndelags identitet. I 2027 er temaet i den nasjonale jubileumsstafetten tilhørighet. Da skal det være fokus på forholdet mellom minoritet og majoritet og samene som Norges urfolk.

2030 kan bli en tidsreise gjennom tusen år, der et mangfold av historier og spennende kontraster bidrar til at nye fortellinger skapes og tro på framtida styrkes.

Vi skal

1. Delta i forskning om og formidling av Trondheims historie med betydning for utviklingen av Norge og de demokratiske verdiene vi hegner om i dag.
2. Formidle historiene om byens og nasjonens utvikling i et internasjonalt perspektiv.
3. Skape fysiske opplevelser i Trondheims byrom som trigger nysgjerrighet, kunnskap, og entusiasme over egen kulturarv og fortellerglede.
4. Fortsette foredlingen av byen gjennom opprusting av veiter, byrom og plasser, som har stor historisk betydning.
5. Synliggjøre og ivareta kulturarven fra nasjonale minoriteter som har preget byen.

3.3.2. Pilegrimsbyen

Pilegrimsreisen – en bro mellom fortid, tro og fellesskap

Da Olav falt på Stiklestad i 1030, ble levningene fraktet til Nidarneset, trolig i nærheten av der Nidarosdomen står i dag. Helgenerklæringen året etter gjorde Trondheim til et pilegrimsmål som har vokst gjennom århundrene. St. Olav er en sentral helgen i katolisismen, og vår styrke som samfunn ligger i at religioner kan sameksistere.

Pilegrimsreisen forener mennesker på tvers av landegrenser, trosretninger og livssyn. Den er både en personlig vandring og en felles opplevelse som knytter oss til vår kulturarv. Moderne pilegrimer søker ikke bare åndelig refleksjon, men også møteplasser og fellesskap. Europas nordligste pilegrimsdestinasjon tiltrekker stadig flere, og målet er å øke antall tilreisende betraktelig.

Som et kirkelig maktsentrum, som fortellingene om Olav har vært koblet til, har Trondheim en unik posisjon til å bygge en framtidig internasjonal merkevare rundt pilegrimsreisen. Gjennom samarbeid mellom kirke, turistnæringer og destinasjonsselskap videreutvikles vår rolle som en inkluderende og inspirerende vertskapsby. Med et rikt og internasjonalt kulturliv blir Trondheim et naturlig samlingspunkt for tro, historie og fellesskap – en by der kulturarv og moderne gjestfrihet møtes.

En styrking av pilegrimsmålet blir også en mulighet for å styrke landsdelen og Norge som destinasjon. Pilegrimsleden - St. Olavsvegene til Trondheim er et nettverk av veier og leder på over 500 mil i Norden. Alle leder til Nidarosdomen. Dette gir en unik mulighet til å utvikle lokale tilbud, komplettere allerede eksisterende attraksjoner og koble sammen regionens viktige destinasjonstema innenfor natur, kultur, mat og gjestebud.

Vi skal:

1. Løfte fram Trondheim som Nord-Europas viktigste pilegrimsdestinasjon
2. Utvikle Trondheim til å bli en viktig arena for tro og religionsdialog, både nasjonalt og internasjonalt
3. Utvikle Kjøpmannsgata 1 til pilegrimsformål
4. Gjøre Vitenskapsmuseets kirkekunstsamling tilgjengelig for publikum
5. Utvikle Pilegrimssatsingen som del av byens gjestfrie og mangfoldige identitet
6. Skape en varig infrastruktur for reise- og opplevelsesnæringene knyttet til pilegrimssatsingene

3.3.3. Kulturbyen

Folkefest og kulturelle gjestebud bygger identitet
De lokale kunst - og kulturmiljøene blir byens viktigste ressurs når det gjelder å lage folkefest i årene før, under og etter 2030. Byens rike og varierte kulturliv med unike attraksjoner tiltrekker seg besøkende fra hele verden. Kombinasjonen av gammel historie og nyskapende kunst og kultur, gjør byen til et naturlig sentrum og tyngdepunkt for både skapere, utøvere og brukere innen opplevelsesnæringene. Sammen med byens brede mangfold av kunst- og kulturaktører skal 2030-satsingen utvikle program som speiler utviklingen av det norske samfunnet og verdiene jubileet bygger på. Dette forutsetter at aktørene involveres tidlig nok. Samarbeidsstrukturer som allerede eksisterer må synliggjøres og styrkes fram mot og etter 2030.

Byens sterke kulturinstitusjoner løfter kunst-, musikk-, litteratur- og scenemiljøene, og levende film - og spillmiljøer styrker byens posisjon som teknologihovedstad. Kulturlivets kraft for å tiltrekke og holde på internasjonal kompetanse, er avgjørende for å styrke Trondheims internasjonale posisjon.

Trondheim er også den største byen i sør-samisk område, og med det følger en rik kulturarv som i større grad må løftes fram som byens fortrinn.

Festivalene løfter arrangementsbyen. I særstilling står Olavsfest, som siden 1997 har utviklet seg fra en ren kirkefestival til å bli en verdibasert nasjonal arena for de store samtalene og opplevelsene. De store og profesjonelle kulturinstitusjonene vil være viktige samarbeidspartnere i utviklingen av både kunnskap og opplevelser.

Byens store fortrinn er samhandlingen miljøene i mellom. Vi har lang tradisjon for involvering av frivilligheten, og må sikre både rekruttering og mangfold i årene som kommer. Arrangementsbyen Trondheim har alle forutsetninger for å lykkes om vi løfter i flokk og legger enda bedre til rette for samarbeid mellom aktørene.

Vi skal**:**

1. Utvikle kulturbyen med mål om å bli en europeisk kulturhovedstad i 2036.
2. Styrke Olavsfests nasjonale posisjon
3. Synliggjøre Trondheims kulturelle mangfold
4. Finne riktig løsning for et nytt museum for kunst og form
5. Mobilisere kommunens egne aktører i planleggingen av program og aktiviteter
6. Styrke kulturlivets infrastruktur
7. Sikre at frittstående kulturaktører får tilgang på ressurser og fellesskap

3.3.4.Matkulturbyen

Uten mat og drikke styrker vi oss ikke

Etter mange år med målbevisst merkevarebygging har regionen blitt en internasjonalt anerkjent matregion, hvor tradisjon møter innovasjon. Trøndelag byr på et overflødighetshorn av råvarer, fra fjordenes dyp til fruktbare jordbrukslandskap omringet av en rik fjellheim. I dette samspillet kan gamle teknikker og tradisjoner hedres og nye smaker utforskes.

Trondheim spiller hovedrollen for store festivaler og arrangementer der omlandets mat og drikke er i sentrum. Med verdensledende restauranter tiltrekker vi oss kompetanse og arbeidskraft, og gjennom den mangeårige satsingen på Grønn barneby, får også de aller yngste blant oss ta del i kunnskapen om utviklingen av en god hverdagsmatkultur. Mat blir derfor en viktig faktor når byen skal styrke sin attraksjonskraft. Mat er mer enn bare næring; det er en feiring av kultur, en drivkraft for økonomisk vekst og en katalysator for sosialt samhold. Byens sterke matfestivaler skal være viktige arenaer for merkevarebygging både før, under og etter jubileet.

I Trondheim og Trøndelag pleier vi den neste generasjonen av kulinariske talenter, fremmer samarbeid og bygger og utvikler sterke merkevarenavn. Regionen jobber for å utvikle et

bærekraftig matsystem, med fokus på lokal matproduksjon, samarbeid aktører i mellom og kortreist kunnskap. Initiativer som bylandbruk og innovativ matproduksjon er viktige for denne utviklingen.

Vi skal**:**

1. Styrke bærekraftig matproduksjon og forbruk
2. Fremme samarbeid mellom matprodusenter, restauranter, forskningsinstitusjoner og andre aktører
3. Bidra til å utvikle Trondheim og Trøndelag som en ledende matregion i Europa
4. Sikre kompetanse og rekruttering til matbransjen
5. Bruke mat som et verktøy for å styrke fellesskap og sosial inkludering

3.3.5. Teknologi- og kunnskapsbyen

Teknologi og vitenskap for en bedre verden - kunnskap er makt

Vår teknologiske arv forplikter. Fra Ormen Lange på Ladehammeren til utslippsfri hurtigrute og autonome kjøretøy i Trondheimsfjorden – vi har alltid vært i forkant. Helseteknologiske gjennombrudd ga oss Nobelprisen, men historien startet allerede med Mariahospitalet for tusen år siden. NTNU og SINTEF står som kunnskapsbautaer, og vi drives av en evig higen etter ny viten.

Kunnskap er byggeklossen i all utvikling. Evnen til å forstå, tolke og anvende informasjon for å skape nye verdier og løse komplekse problemer er selve forutsetningen for en bærekraftig samfunnsutvikling. Trondheim katedralskole fra 1150-tallet er en av Norges eldste utdanningsinstitusjoner og har spilt en fundamental rolle i Trondheims utvikling som kunnskapsby. NTNU er i dag Norges største universitet, og Trondheim er en by, hvor historie, teknologi og vitenskap går hånd i hånd.

Teknologi former framtida. Kunstig intelligens, robotikk og grønn energi skaper nye løsninger for et bærekraftig samfunn. Trondheim er et levende laboratorium der forskning, næringsliv og offentlig sektor samarbeider for å utvikle løsninger. Dette er kunnskap verden trenger, og det sikrer vår konkurransekraft. Vi bygger smarte bydeler, energieffektive bygg, framtidens mobilitetssystemer og sikrer verdiskaping på tvers av bransjer og domener.

Som en av EUs 112 klimanøytrale byer tar vi ansvar for morgendagen. Vi ser utover, slik Ladejarlenes skip en gang gjorde – henter inspirasjon,foredler ideer og skaper løsninger som setter oss på kartet. Nasjonaljubileet blir en milepæl der vi viser hvordan teknologi og kunnskap kan sikre en grønn, innovativ og bærekraftig framtid – for Trondheim, Norge og verden.

Vi skal:

1. Forsterke Trondheims posisjon som teknologihovedstad fram mot 2030
2. Etablere et nasjonalt teknologi- og vitensenter på Nyhavna
3. Ha som mål at Trondheim kåres til Nordens beste studentby
4. Jobbe for å nå våre klimamål og være et forbilde for grønn omstilling
5. Bli Europas teknologihovedstad i 2030

4. ORGANISERING

Samarbeid mellom offentlige aktører, 2030-selskapet, frivillighet, idretts-, nærings- og kulturliv.

Å planlegge Trondheims feiring av Nasjonaljubileet i 2030 krever utstrakt involvering av aktører både i og utenfor kommunen. Å legge til rette for samarbeid mellom kultur- og næringsliv og kommunens egne ressurser, vil være en vesentlig suksessfaktor. Samtidig viser erfaringene fra Ski-VM at involvering av frivillige tilfører verdier langt ut over de konkrete arbeidsoppgavene som utføres, eller det som er mulig å måle.

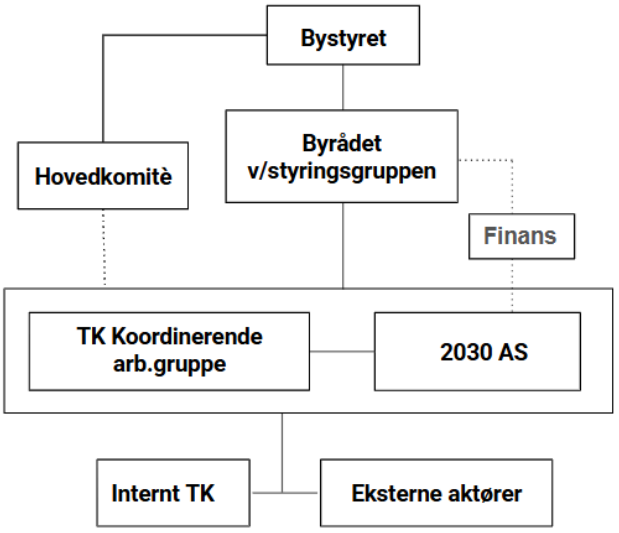
Det ideelle selskapet som etableres skal sikre god samhandling med nærings -og kulturlivet, og alle andre involverte. Selskapets ledelse skal samarbeide tett med offentlige aktører, og vil være avhengig av høy tillit og stort engasjement for å lykkes. Målet er å skape gode arenaer for samhandling fordi vi må dra lasset sammen.

4.1 Organisering

Bystyret er hovedbestiller av byens involvering i den nasjonale jubileumsfeiringen, og *byrådet* får oppgaven med å operasjonalisere temaplanen. En sentral oppgave vil være å skaffe finansiering til gjennomføring av ulike tiltak som kan bidra til feiringen, og derfor opprettes et *kommunalt eid ideelt aksjeselskap* med dette som hovedformål.

Samhandlingen mellom *bystyret, byrådet og det ideelle selskapet* er avgjørende for et vellykket jubileum. Involveringen av byens befolkning, frivillighet, nærings- og kulturliv er sentralt i dette samarbeidet. Ungdommens bystyre vil også være en viktig samarbeidspartner.

Forslag til organisasjonskart:

Ordfører har på vegne av bystyret satt sammen en hovedkomité med representanter fra ulike samfunnsområder. Hovedkomiteens mandat er å være rådgivende.

Hovedkomiteen skal:

- ledes av ordfører
- bidra til bred forankring og sikre at jubileet blir et faktisk samfunnsløft.
- være rådgivende overfor både selskapet Trondheim 2030 AS, kommunens koordineringsgruppe og øvrige aktører
- komiteens medlemmer skal være ambassadører for Trondheims jubileumsfeiring

Et ideelt aksjeselskap etableres i 2025. Det ideelle selskapet eies av Trondheim kommune og har som hovedformål å bidra til en vellykket feiring av Nasjonaljubileet i 2030. Selskapet må koordinere sin aktivitet med byrådets koordineringsgruppe og eksterne aktører som har nærliggende oppgaver. Det etableres et styre før daglig leder kan rekrutteres. *Byråd for finans* har hovedansvar for oppfølging av selskapet sammen med *byråd for kultur, idrett og friluftsliv*. Styret i selskapet oppnevnes av ordfører etter innstilling fra byrådet. Stillingen som daglig leder lyses ut og ansettes av styret i selskapet.

En hovedoppgave for selskapet er å sikre finansiering til gjennomføring av jubileet. Aksjeselskapet får videre i oppgave å kartlegge, initiere og koordinere tiltak og satsinger som kan bli del av jubileumsfeiringen. Selskapet vil umiddelbart starte arbeidet med å skaffe store arrangementer til byen i 2030. Forarbeidet som må til for å sende en søknad til EU om å bli Europeisk kulturhovedstad etter 2033, innarbeides i oppgavene som legges til selskapet etter nærmere bestilling fra bystyret.

Selskapet skal:

- skaffe finansiering til tiltak og større markeringer
- samarbeide tett med byrådets koordineringsgruppe
- bidra til kommunikasjon, markedsføring og merkevarebygging
- kartlegge, initiere, koordinere tiltak
- bidra til et år med folkefest i 2030

Byrådet vil fungere som styringsgruppe for Trondheims del av Nasjonaljubileet.

Byråd for kultur, idrett og friluftsliv vil etablere og styre en kommunal *koordineringsgruppe* som skal sikre bred forankring internt i kommunen. Denne gruppa må være i tett dialog og samhandling med det ideelle selskapet.

Byrådets koordineringsgruppe består av representanter fra hver av byrådsavdelingene, og har til hensikt å stimulere til,mobilisere og lede gjennomføring av tiltak som involverer ansatte og brukere/innbyggere. Samtidig må samarbeid med eksterne nettverk og aktører innenfor både FOU, nærings- og kulturliv med mer, vedlikeholdes og utvikles.

Koordineringsgruppa rapporterer til byrådet, men må samarbeide tett med selskapet som skal ha ansvar for å lage et samlet programtilbud. Den interne forankringen i kommunen er viktig for å sikre at kommunens ressurser involveres i planlegging og gjennomføring av jubileumsaktivitetene. Ungdommens bystyre bør ha en plass i koordineringsgruppen slik at barn og unges stemme ivaretas i utviklingen av jubileumsfeiringen, det samme gjelder Studiebykoordinator. Daglig leder i Trondheim 2030 AS bør ha observatørstatus i koordineringsgruppa.

En *prosjektlederressurs* prioriteres til oppgaven med å lede byrådets koordineringsgruppe. Denne rekrutteres i 2026 og delårsvirkning finansieres innenfor vedtatte budsjettrammer for 2025. Fra 2026 må dette innarbeides i handlings-og økonomiplan 2026-2029. En videre opptrapping av ressurser til involvering av ansatte og brukere vil være avhengig av ambisjoner og tiltak, og må avklares innenfor hvert byrådsområde. Prosjektleder bør delta som observatør i Trondheim 2030 AS sine styremøter og på samme måte ha tilgang til ordførers hovedkomité.

Organiseringen må videre gi rom for at det vil dukke opp mange ulike initiativ i årene som kommer. Både kommunen og selskapet må innrettes slik at disse initiativene forvaltes i tråd med jubileets løpende ambisjoner.

Trondheim kommunes *byråd for kultur, idrett og friluftsliv, kommunaldirektør og koordinator* bør sammen med *leder i 2030-selskapet* delta i det nasjonale jubileumsnettverket som det nasjonale jubileumssekretariatet organiserer.

Trøndelag fylkeskommune vil etablere et overbyggende administrativt samarbeidsforum som kan bidra til å styrke regionen samlet sett, og vil i løpet av 2025 ansette en egen prosjektleder for jubileumsfeiringen. Kommunaldirektør for kultur, idrett og friluftsliv vil sammen med den kommunale koordinatoren delta i dette samarbeidet.

Det vil være naturlig å danne et *arbeidsfellesskap* mellom Trondheim kommune, Verdal kommune, det nasjonale sekretariatet og Trøndelag fylkeskommune. Daglig leder i det ideelle aksjeselskapet bør inngå i dette.

5. Folkeinvolvering - glede, engasjement, frivillighet og folkefest

Slik folk i førkristen tid satte *ting* for å styre og skape fellesskap, kan vi i dag bruke demokratiske prinsipper og involvering for å løfte vårt samfunn.

5.1 Barn og unge: Fremtidens medskapere

Vi plasserer barn og unge i sentrum for feiringen – ikke bare som tilskuere til fortida, men som arkitekter for framtida. Å skape engasjement for framtida forutsetter kunnskap om det som har vært. Å løfte fram Trondheims historie er i den sammenheng vesentlig. Museene, ulike kirkesamfunn, historiske miljøer og Den kulturelle skole- og barnehagesekken kan være viktige ressurser i dette arbeidet. Det ligger store muligheter i å samarbeide med Verdal kommune, som har laget en plan for nasjonaljubileet som er nært knyttet til kompetansemålene i læreplanverket for grunnskolen.

En varig verdi som jubileet kan etterlate seg, er styrket demokratisk kompetanse og et fornyet samfunnsengasjement hos neste generasjon. Nasjonaljubileet i 2030 kan være en viktig investering dersom vi evner å gi barn og unge sentrale roller som aktive medskapere i feiringen og samfunnsutviklingen. Det vil være en direkte realisering av visjonen i Trondheimsløftet, "Sammen skaper vi Trondheim", og en konkretisering av de nasjonale jubileumsverdiene om fellesskap og fornyelse.

5.1.1 Fra medvirkning til reelt eierskap: Et prinsipp for samskaping

For å lykkes med å engasjere barn og unge, må vi gå fra en tradisjon for medvirkning til en strategi som skaper reelt eierskap. Målet er å etablere et rammeverk som gir barn og unge

mulighet til å utvikle, lede og gjennomføre egne prosjekter. Ved å gi mulighet til å sette varige spor – enten fysisk, digitalt eller sosialt – skapes det eierskapet som er avgjørende for en meningsfull feiring. Initiativer vil samles under det nasjonale tusenårstemaet "Ung i 1000 år", som gir en felles tematisk ramme for unges bidrag til jubileet.

5.1.2 Ungdommens bystyre som strategisk partner

Ungdommens bystyre (UB) er en ressurs og en viktig partner i planleggingen og gjennomføringen av Nasjonaljubileet. For å omsette ambisjonen om reelt eierskap til handling må kommunen legge til rette for et tett og forpliktende samarbeid med Ungdommens bystyre. Målet er å etablere gode og forutsigbare rammer for medvirkning, som sikrer at UB får en tydelig stemme i utviklingen av jubileets barne- og ungesatsing. Dette innebærer en strukturert dialog med jubileumsorganisasjonen og involvering i relevante planprosesser, slik at unges perspektiver er integrert i alle faser av jubileet.

5.1.3 Kunnskapsbyen som felles arena for læring og skaperkraft

Barnehager og skoler er sentrale arenaer for å realisere jubiléets ambisjoner. Dette arbeidet skal bygge videre på og forsterke målene i kommunens Temaplan, Stein saks papir, om å skape sterke barne- og ungdomsfellesskap.

Kommunen vil derfor, i samarbeid med fagmiljøene, utvikle ressurser og undervisningsopplegg som presenterer jubileet som en engasjerende ramme for å oppnå eksisterende kompetansemål i Rammeplanen og Læreplanverket (LK20). Dette senker terskelen for deltakelse og sikrer relevans og faglig kvalitet.

For å inkludere hele oppvekstløpet etableres et tett samarbeid med Trøndelag fylkeskommune om de videregående skolene. All planlegging skal bygge på prinsipper om universell utforming, slik at barn og unge med funksjonsnedsettelser kan delta på like vilkår. Kommunikasjonen vil skje på de unges premisser, gjennom relevante kanaler og åpne verksteder der ideer kan deles og utvikles.

5.2 Studentene – En sentral ressurs for innovasjon og engasjement

Studentene er en uunnværlig del av Trondheims identitet og vil spille en viktig rolle i utviklingen mot Nasjonaljubileet i 2030.

- **Fremme studentfrivillighet:** Jobbe aktivt for at studentfrivilligheten kobles tettere på byens øvrige frivillighet, og sikre gode rammevilkår for studentorganisasjonene. Studentene deltar allerede aktivt i frivillige organisasjoner, studentforeninger og kulturelle arrangementer, og bidrar til et mangfoldig og levende bymiljø som kan berikes ytterligere gjennom jubileumsaktiviteter.
- **Samarbeid for Nordens beste studieby:** Fortsette satsingen på trygge og gode boliger for studenter, inkluderende møteplasser og flere samarbeid mellom studentene og næringslivet. Dette skal sikre at studentene forblir en viktig ressurs for byens utvikling og jubileumsfeiring, særlig innenfor områder som teknologi, innovasjon og kulturutvikling.
- **Kunnskapsutvikling:** Gjennom studentprosjekter og samarbeid med næringsliv, offentlig sektor, frivillighet og øvrige aktører bidrar studentene og utdanningsinstitusjonene til å skape nye arbeidsplasser og løsninger på samfunnsutfordringer. Dette er spesielt relevant for Trondheims ambisjon som

teknologihovedstad, og kan utnyttes til å utvikle nye måter å feire og formidle jubileet på.

5.3 Frivilligheten

Frivillige lag, organisasjoner og enkeltpersoner kan spille nøkkelroller i både utvikling og gjennomføring av jubileumsfeiringen, spesielt med tanke på å skape engasjement og å bygge inkluderende fellesskap. Inkludering i frivillighet har en verdi i seg selv utover de positive ringvirkningene det gir for samfunnet.

Mange lag og organisasjoner baserer sin virksomhet på kulturhistorisk kunnskap som det i denne sammenhengen er særlig verdt å løfte. Den kommende eldrebølgen kan i denne sammenhengen utnyttes som en særlig verdifull ressurs.

All frivillighet krever et minimum av tilrettelegging for at riktige ressurser kan løse reelle oppgaver. Erfaringene gjort blant annet i siste VM, bør danne grunnlag for for hvordan frivilligheten kan brukes fram mot, under og etter Nasjonaljubileet.

Å invitere til deltakelse i frivillige tilbud, er forebyggende helsearbeid. Trondheim kommunes kulturenhet vil sammen med andre kommunale enheter ha en særlig viktig oppgave i å legge til rette for dette.

Det vil være viktig å legge til rette for møteplasser og nettverk, og å skaffe til veie ressurser som kan stimulere aktivitet og bidra til ulike deler av forberedelsene til jubileumsåret i 2030.

5.4 Kultur-, nærings- og idrettsliv

Kommunens ulike nettverk knyttet til kultur- nærings- og idrettsliv vil være sentrale samarbeidspartnere i de kommende årene. Sammen med 2030-selskapet blir kommunens rolle å legge til rette for at både små og store aktører kan ta del i utviklingen av ulike programtilbud for innbyggere og besøkende.

Olavsfest vil i kraft av sin nasjonale posisjon ha en helt spesiell og ledende rolle i programskaping og formidling. Samtidig er det essensielt at organiseringen åpner for bred involvering av også andre lokale kulturaktører i utviklingen av programtilbud rettet mot innbyggere og besøkende. For å lykkes med dette, kreves det ressurser ut over det som er tilgjengelig i dag.

For aktører som allerede mottar kommunalt tilskudd, kan det vurderes å legge føringer for at deler av virksomheten skal rettes mot programtilbud som er relevante for 2030-feiringen. Kommunen og 2030-selskapet skal legge til rette for at både små og store kulturaktører kan ta del i denne satsingen.

Næringslivet er en kritisk partner for å sikre verdiskaping og bærekraftig utvikling i forbindelse med markeringen. Satsingen på å styrke Trondheim som en internasjonalt anerkjent pilegrimsby krever omfattende tilrettelegging og finansiering utover kommunens egen kapasitet. En viktig oppgave for 2030-selskapet blir derfor å stimulere til strategiske

partnerskap som kan bidra til ny verdiskaping med utgangspunkt i vår rike kulturarv og historie. Disse partnerskapene skal mobilisere både små og store aktører til å utvikle tjenester, produkter og opplevelser som beriker programtilbudet for alle besøkende og utviklere.

Store idrettsarrangement vil fortsatt prege vår by og utviklingen av den. Idrettslivet og de mange idrettsnettverkene i kommunen vil være viktige samarbeidspartnere når det gjelder utviklingen av store arrangement. Kommunen og 2030-selskapet vil samarbeide med disse organisasjonene for å sikre at det utvikles et variert programtilbud for innbyggere i alle aldre. Dette samarbeidet skal legge til rette for at idretten, i likhet med kultur- og næringslivet, bidrar aktivt til feiringen, enten gjennom egne arrangementer, folkehelseaktiviteter eller integrerte tilbud som engasjerer et bredt publikum.

For mindre aktører vil det uavhengig av bransje være særlig viktig at det finnes søkbare midler som målrettes mot jubileumsfeiringen.

6. Kommunikasjon

Det ideelle selskapet får hovedansvaret for utvikling av merkevare og kommunikasjon om Trondheims del av 2030-feiringen. Dette må skje i tett samarbeid med eksisterende organisasjoner som bidrar til profilering av byen og regionen.

Både Visit Trondheim, Trøndelag Reiseliv og Næringsforeningen i Trondheimsregionen vil være sentrale samarbeidspartnere sammen med flere.

- Det er etablert en egen nettside for Trondheims 2030-feiring
- Kommunens nettside skal linkes til den nasjonale siden
- Nasjonalt profileringsmateriell utvikles i samarbeid med det nasjonale sekretariatet

Trondheim kommune skal synliggjøre samarbeidet med Nasjonaljubileet 2030 på sine nettsider. Når samarbeidet omtales skal Nasjonaljubileet 2030 sitt profil-element benyttes i tilknytning til Trondheim kommune sin logo.

Evaluering:
Store satsinger bør evalueres underveis for å lære og forbedre innsatsen. De ulike temaområdene i denne planen vil utvikles i årene som kommer. For å sikre at målene nås, utarbeides årlige handlingsplaner som legges fram for bystyret. Dette vil føre til at tilgjengelige ressurser bidrar til å nå både samfunnsmessige og økonomiske mål. FOU-miljøer bør inviteres til følgeforskning.

De viktigste temaene for evaluering er:

- Måloppnåelse
- Økonomi
- Logistikk og gjennomføring
- Innbyggertilfredshet

- Samfunnsmessig påvirkning
- Kommunikasjon og markedsføring
- Bærekraft

Bystyrets behandling i møte den 18.12.2025:
PS 298/2025 Trondheim kommunes temaplan for Nasjonaljubileet i 2030

Vedtak:
1. Bystyret vedtar Trondheim kommunes temaplan for Nasjonaljubileet i 2030.

2. Bydelene i Trondheim må engasjeres i den videre planleggingen. Likeså de lokale historielagene som kjenner lokalhistorien om Olavskulten og tiden etterpå.